

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	14
Onderwerp:	Aanvraag Vangnetuitkering 2018
Datum:	3 juni 2019
Portefeuillehouder:	drs. R.W.J. van Leeuwen
Decosnummer:	941
Informant:	Anneke Dollen a.dollen@dalfsen.nl (0529) 43 89 58

Voorstel:

In te stemmen met de aanvraag Vangnetuitkering 2018 Participatiewet.

Inleiding:

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor de bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit is het BUIG-budget: de Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten. In beginsel moet dit rijksbudget voldoende zijn om de gemeentelijke uitkeringen te kunnen financieren. Als dit rijksbudget ontoereikend is dient de gemeente in eerste aanleg het tekort uit eigen middelen te financieren. Als het tekort meer is dan de bepaalde norm kan een aanvraag worden gedaan voor een aanvullende uitkering bij het ministerie van SZW. Dit is de Vangnetuitkering.

De gemeente Dalfsen kent sinds 2013 een tekort op het BUIG-budget. Over 2018 kent één derde van de gemeenten een tekort: vooral onder gemeenten met meer dan 100.000 inwoners zijn er relatief veel tekortgemeenten. Over het jaar 2018 was het BUIG-budget voor de gemeente Dalfsen opnieuw onvoldoende om de lokale bijstandsuitkeringen te bekostigen. Hierover bent u voor en gedurende 2018 over geïnformeerd. Het tekort is zodanig dat de gemeente Dalfsen onder voorwaarden in aanmerking kan komen voor de Vangnetuitkering. Eén van die voorwaarden is dat het college met instemming van de gemeenteraad verklaart dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen.

De aanvraag kan uitsluitend worden ingediend via het door de minister vastgestelde aanvraagformulier. Dit formulier moet uiterlijk op 15 augustus 2019 zijn ingediend bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Het aanvraagformulier voor de Vangnetuitkering Participatiewet over 2018 gaat mee als bijlage bij dit raadsvoorstel.

Argumenten:

De Vangnetuitkering is een middel om het tekort op de uitvoering van de Participatiewet deels te compenseren

Over het jaar 2018 was het rijksbudget voor de gemeente Dalfsen onvoldoende om de lokale bijstandsuitkeringen te bekostigen. De rijksbijdrage over 2018 bedroeg € 3.327.289,-, de (netto) bijstandsuitgaven over 2018 bedroegen € 3.550.929,-. Het tekort komt daarmee uit op € 223.640,-.

Via de Vangnetuitkering kan dit tekort deels worden gecompenseerd. De berekening van de hoogte wordt trapsgewijs vastgesteld via de volgende methodiek:

- De eerste trede heeft betrekking op een tekort dat 5% of minder bedraagt van het aan de gemeente toegekende budget. Deze trede wordt niet gecompenseerd vanuit de vangnetregeling en vormt zodoende het eigen risico dat de gemeente draagt.
- De tweede trede betreft het tekort dat meer bedraagt dan 5%, met een maximum van 12,5% van het aan de gemeente toegekende budget. Voor dit deel van het tekort wordt een gemeente voor 50% gecompenseerd.
- De derde trede heeft betrekking op het tekort dat meer dan 12,5% bedraagt van het toegekende budget. Dit deel van het tekort wordt volledig gecompenseerd via de vangnetuitkering.

Toepassing van deze methodiek betekent dat van het tekort van € 223.640,- voor een bedrag van € 28.638,- een beroep gedaan kan worden op de Vangnetuitkering. Er resteert een bedrag van € 195.002,- : dat is het eigen risico dat geheel voor rekening van de gemeente Dalfsen komt.

De gemeente Dalfsen voldoet aan de voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op de vangnetuitkering over 2018

Om aanspraak te kunnen maken op een vangnetuitkering dient de gemeente aan een aantal voorwaarden te voldoen. De voorwaarden zijn voor alle gemeenten gelijk en zijn deels financieel, deels procedureel en deels inhoudelijk van aard.

Financiële voorwaarden:

- Over 2018 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- Over 2016, 2017 en 2018 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 5%, berekend over alleen de definitief over 2018 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet.

Het tekort van de gemeente Dalfsen over 2018 bedraagt afgerond 7% van het BUIG-budget. Hiermee voldoet de gemeente Dalfsen aan de eerste financiële voorwaarde.

Ook in 2016 en 2017 was sprake van een tekort en is een beroep op de Vangnetregeling gedaan. Schematisch ziet de ontwikkeling er als volgt uit:

Jaartal	BUIG-budget	Uitgaven Participatiewet	Tekort	% tekort	Eigen risico gemeente	Vangnetuitkering
2016	€ 2.703.427	€ 3.108.079	€ 404.652	13%	€ 202.757,-	€ 201.895,-
2017	€ 2.969.535	€ 3.499.203	€ 529.668	17%	€ 259.834,-	€ 269.834,-
2018	€ 3.327.289	€ 3.550.929	€ 223.640	7%	€ 195.002,-	€ 28.638,-

De tekorten over 2016, 2017 en 2018 zijn van dusdanige omvang dat ook aan de tweede financiële voorwaarde is voldaan.

Procedurele voorwaarden:

- Het college moet in 2019 tijdig een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde modelaanvraagformulier;
- Het college moet *met instemming van de gemeenteraad* verklaren en toelichten dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen;
- Bij een aanhoudend tekort (waarbij het college in een aaneengesloten periode van drie jaar meer dan één keer aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering) moet het college verklaren dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

Het ingevulde modelaanvraagformulier treft u bijgaand aan. De aanvraag wordt na uw instemming, vóór 15 augustus 2019 ingediend. Hiermee wordt voldaan aan de procedurele voorwaarden.

Inhoudelijke voorwaarden:

- Het college dient de genomen interne en externe maatregelen toelichten, die genomen zijn om tot (verdere) tekortreductie te komen.

Het ingevulde modelaanvraagformulier bevat de genomen interne en externe maatregelen die getroffen zijn. Hiermee wordt voldaan aan de inhoudelijke voorwaarden.

Aan uw raad is instemmingsrecht toegekend

Om over 2018 in aanmerking te komen voor de Vangnetuitkering moet voldaan worden aan een aantal voorwaarden. De aanvraag Vangnetuitkering 2018 moet worden ingediend door het college. Het college moet hierbij verklaren dat het maatregelen genomen heeft om tot tekortreductie te komen. De gemeenteraad moet, door middel van zijn instemming, de juistheid van de verklaring van het college bevestigen. De instemming van uw raad heeft daarmee uitsluitend betrekking op de juistheid van de verklaring: de instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat uw raad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Uw raad wordt derhalve gevraagd in te stemmen met bijgaande aanvraag Vangnetuitkering 2018 die door het college zal worden ingediend.

Kanttekeningen

De aanvraag wordt beoordeeld door de onafhankelijke toetsingscommissie vangnet Participatiewet

De toekenning van de Vangnetuitkering is aan voorwaarden verbonden. De toetsingscommissie beoordeelt of het verzoek tijdig en volledig is ingediend door het college van de tekortgemeente. De commissie beoordeelt of het college een toelichting heeft gegeven op de verklaring zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier. Ook beoordeelt de toetsingscommissie of feitelijk sprake is van een tekort dat voor compensatie in aanmerking komt. Wanneer naar het oordeel van de toetsingscommissie aan de voorwaarden is voldaan volgt een positief advies aan de staatssecretaris.

Zoals hierboven is aangegeven meent de gemeente Dalfsen te voldoen aan alle voorwaarden. Indien de aanvraag niet, of niet volledig wordt toegekend, wordt uw raad daarover zo spoedig mogelijk na bekendmaking geïnformeerd. Voor de financiële gevolgen wordt verwezen naar de paragraaf "financiële consequenties".

Alternatieven:

N.v.t.

De gemeente Dalfsen heeft een tekort op het BUIG-budget. In beginsel moet dit rijksbudget voldoende zijn om de gemeentelijke uitkeringen te kunnen financieren. Als dit rijksbudget ontoereikend is dient de gemeente in eerste aanleg het tekort uit eigen middelen te financieren. Als het tekort meer is dan de bepaalde norm kan een aanvraag worden gedaan voor een aanvullende uitkering bij het ministerie van SZW. Er zijn geen alternatieven om op andere wijze het tekort over 2018 te kunnen inperken.

Duurzaamheid:

N.v.t.

Financiële consequenties:

Het BUIG en de Vangnetuitkering vallen onder programma 6. De maatregelen om het tekort in te perken vallen onder programma 7: de re-integratiemiddelen vanuit het Sociaal Domein.

Het tekort op het BUIG-budget over 2018 is in 2017 al voorzien. De prognoses over de hoogte van het tekort zijn reeds in de perspectiefnota voor 2018 e.v., en later in de eerste en tweede bestuursrapportage van 2018 opgenomen.

Het totale tekort over 2018 bedraagt € 223.640,-. Het eigen aandeel dat voor rekening van de gemeente Dalfsen bedraagt € 195.002,-. Dit bedrag wordt opgenomen in de jaarrekening 2018. Het beoogde beroep op de Vangnetuitkering bedraagt € 28.638. De aanvraag voor de Vangnetuitkering wordt beoordeeld door de toetsingscommissie waarop de staatssecretaris uiteindelijk in 2019 besluit. Het verwachte bedrag van de Vangnetuitkering wordt verwerkt in de jaarrekening 2019. Indien de aanvraag niet, of niet volledig wordt toegekend, wordt dit nadeel in de jaarrekening 2019 verwerkt.

Communicatie:

N.v.t.

Over de aanvraag vindt geen afzonderlijke communicatie plaats.

Vervolg:

Na instemming van uw raad wordt de aanvraag Vangnetuitkering 2018 namens het college ingediend bij de toetsingscommissie. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van bijgaand aanvraagformulier.

Bijlagen:

Aanvraagformulier Vangnetuitkering Participatiewet over 2018.

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris-alg.directeur,
drs. J.H.J. Berends

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 3 juni 2019, nummer 959;

overwegende dat voor de aanvraag Vangnetuitkering 2018 instemming is vereist van de gemeenteraad;

gelet op de voorwaarden van de Vangnetuitkering 2018;

gezien de aanvraag Vangnetuitkering 2018;

b e s l u i t :

In te stemmen met de aanvraag Vangnetuitkering 2018.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 17 juni 2019.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater